

UZ
LEUVEN

Urinaire derivatie

Frank Van der Aa
Dienst urologie

UZ
Leuven

Herestraat 49
B - 3000 Leuven

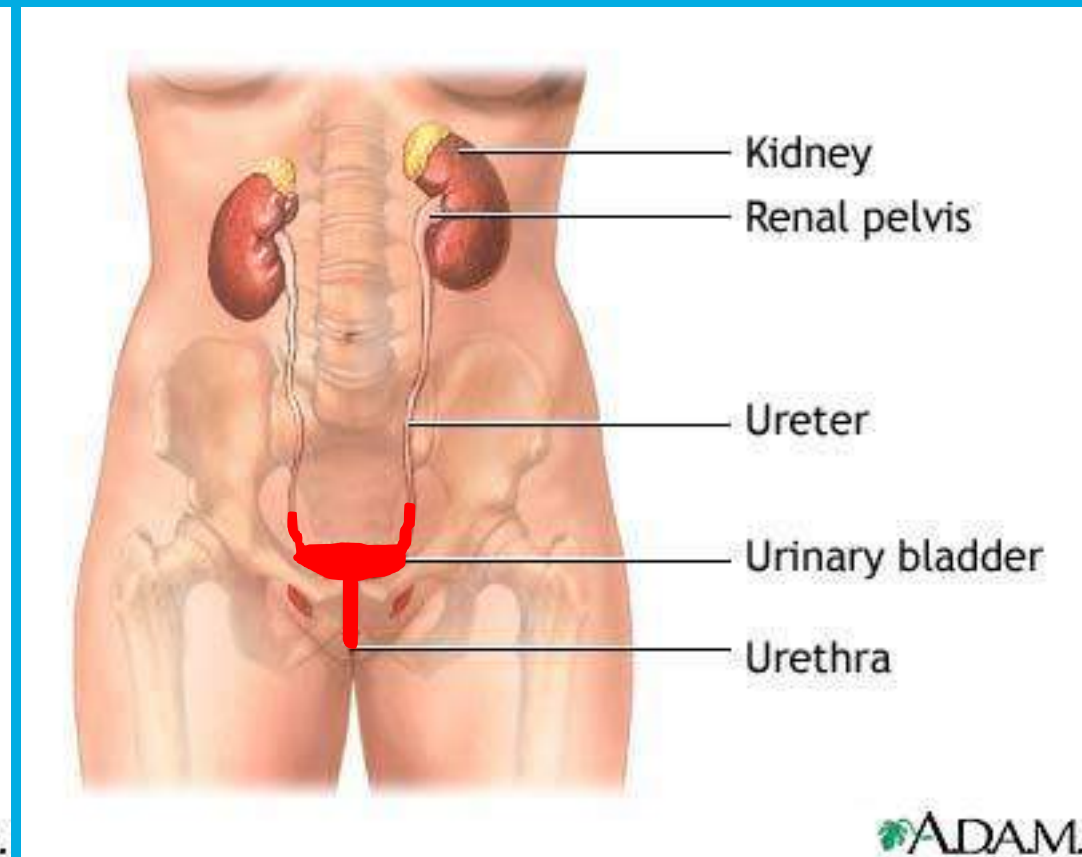
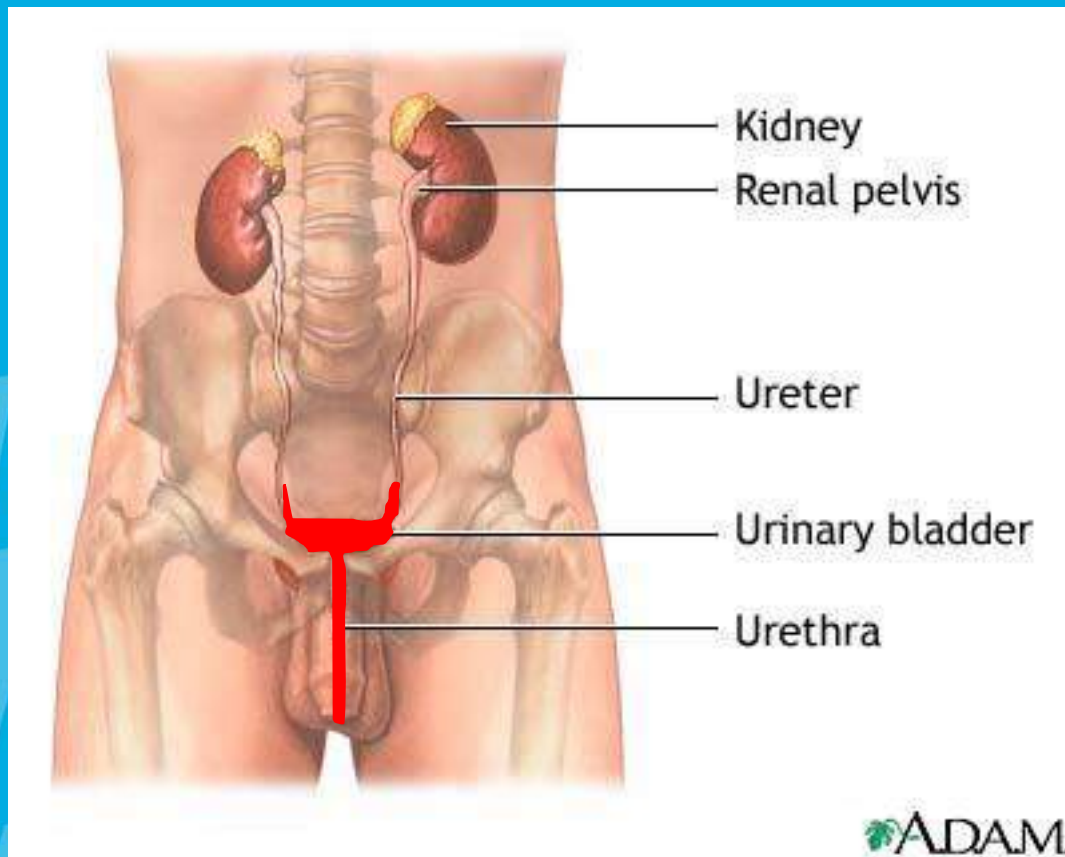
www.uzleuven.be
tel. +32 16 33 22 11

UNIVERSITY HOSPITALS LEUVEN

Waarom en bij wie voeren we een urinaire derivatie uit?

INDICATIES

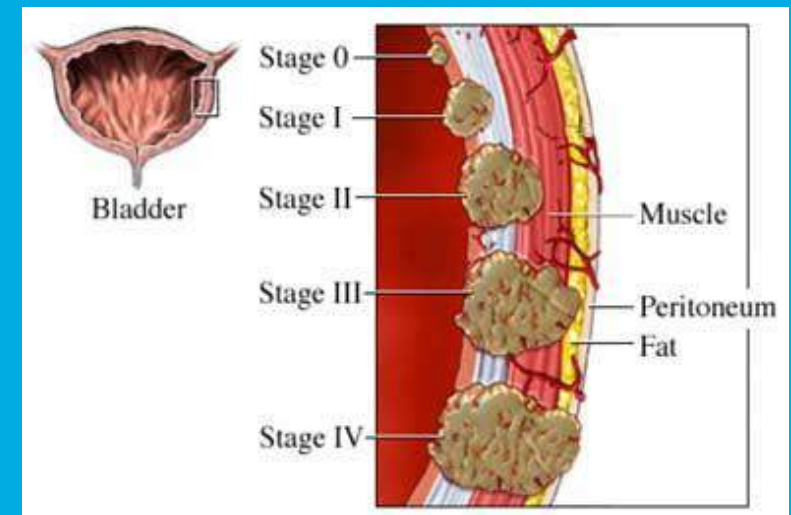
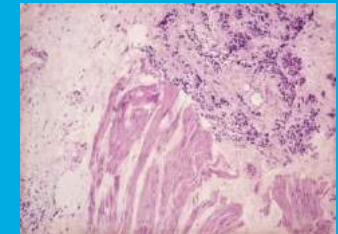
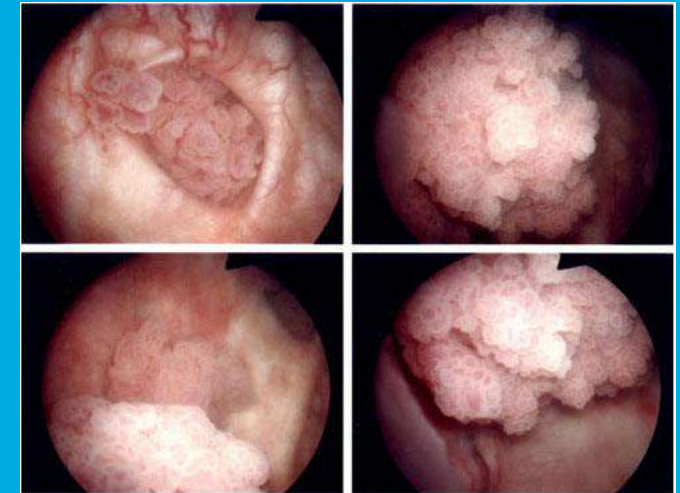
Normale urinewegen

“Onherstelbare” problemen aan de lagere urinewegen

Indicaties

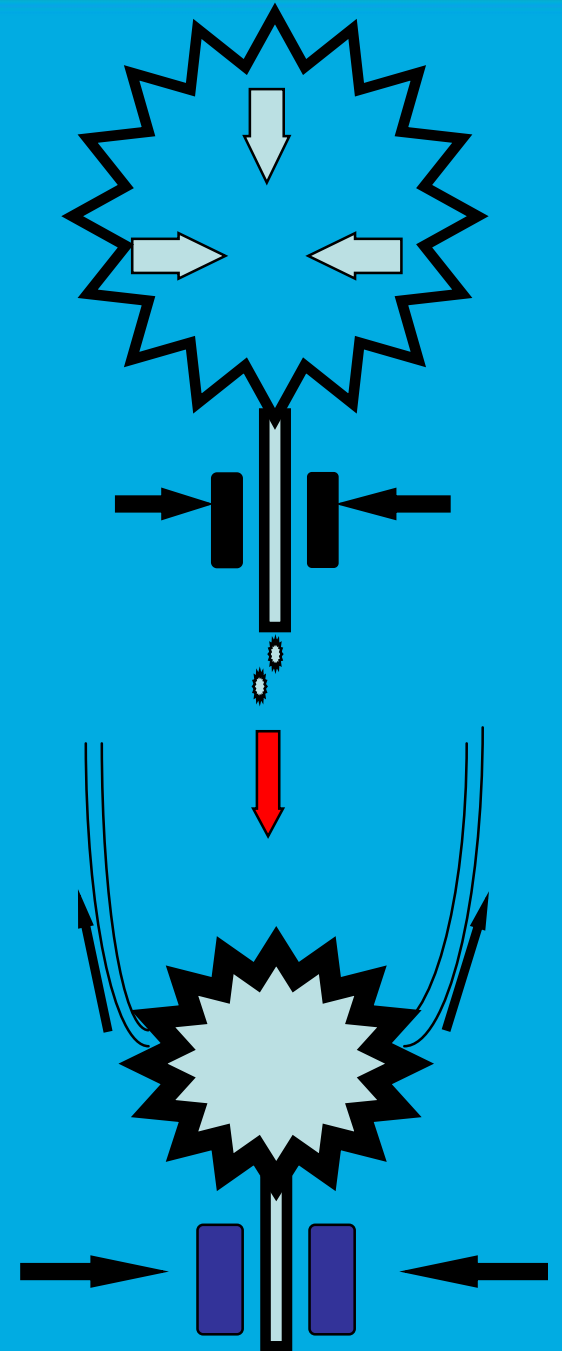
- Oncologisch
 - Spierinvasief blaas TCC
 - *Andere (zeldzame) blaastumoren*
 - *Squameus cel carcinoma*
 - *Adenocarcinoma*
 - *Sarcoma*
 - *Kleincellig carcinoma*
 - *Urachuscarcinoma*

Indicaties

- Neurogeen blaaslijden bij
 - Multiple sclerose
 - Dwarslesie
 - Meningomyelocoele
 -

**Rest urine
onregelmatige verdikte blaaswand
vesico-ureterale reflux
nierfunctieverlies - pyelonefritis**

Indicaties

- Onbehandelbare pijn
 - Painful bladder syndrome/interstitiële cystitis
- Onbehandelbare blaasfunctiestoornissen
 - Incontinentie
 - Vesicovaginale/vesicorectale/... fistels
 - Recidiverende urosepsis, hydroureteronefrose,...
- Aangeboren structurele afwijkingen
 - Extrofia vesicalis (failed reconstruction)

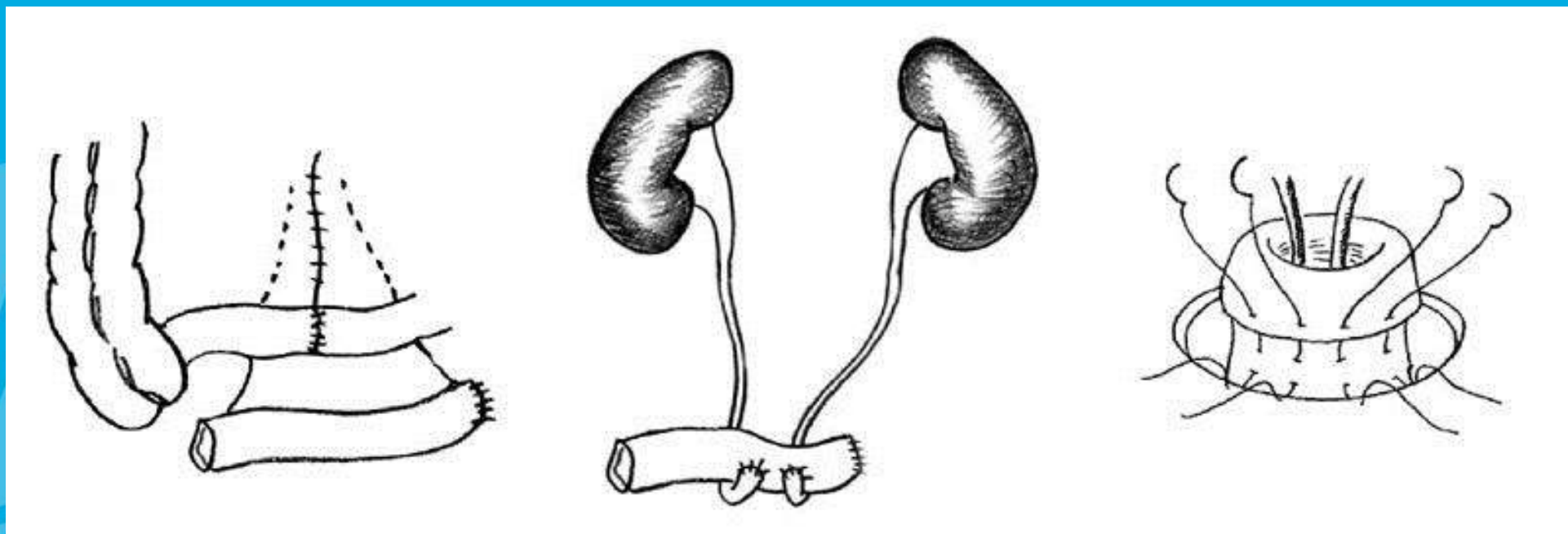
Types van urinaire derivaties

1. niet continente derivatie
opvangmateriaal
2. continente derivaties
intermittente zelfsondage
3. orthotope vervangblaas
mictie via buikpers

Ileocutaneostomie – Bricker – ileal conduit

- Meest frekwent uitgevoerde derivatie
- ‘eenvoudige ingreep’
- Metabool minder belastend
- Weinig complicaties
- *Obees, oud, crohn, colitis, nierfalen, slechte dexteriteit, mentaal, oncologisch, ...*
- Nood aan stoma materiaal
- Angst voor geur/lekkage

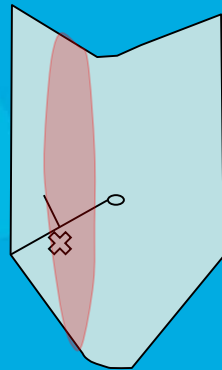
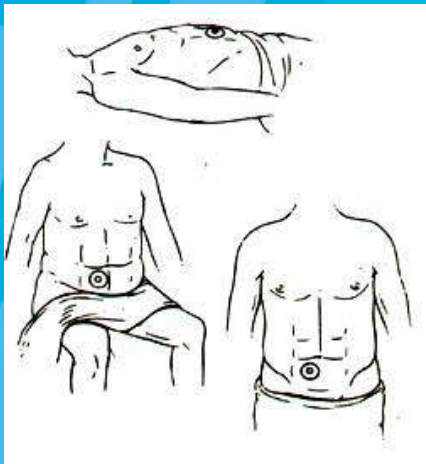
Ileocutaneostomie preoperatief

- Adequate counseling, uitleg over evt. alternatieven

- Stoma positie:

liggend, zittend, staand
sias, ribben

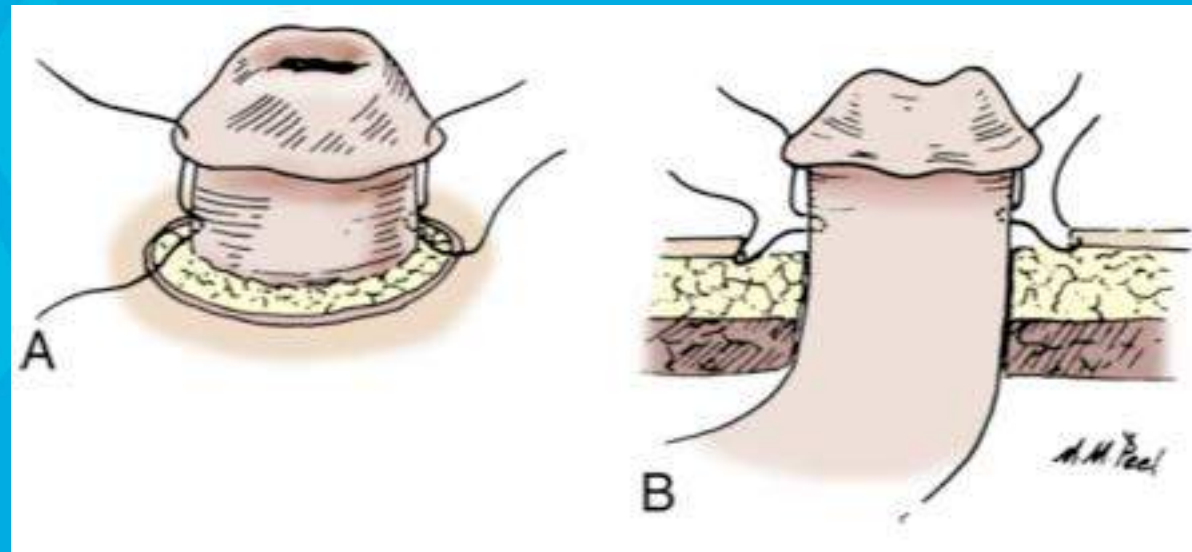
navel, huidplooien, littekens
patiënt laten testen
markeren

- Darmvoorbereiding

Ileocutaneostomie peroperatief

- Incisie huid gemarkeerde plaats
- Doorhalen stoma
- Prolaberend hechten

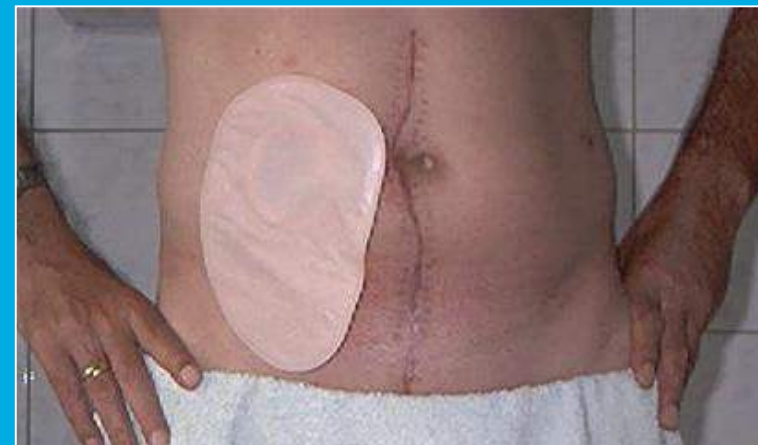
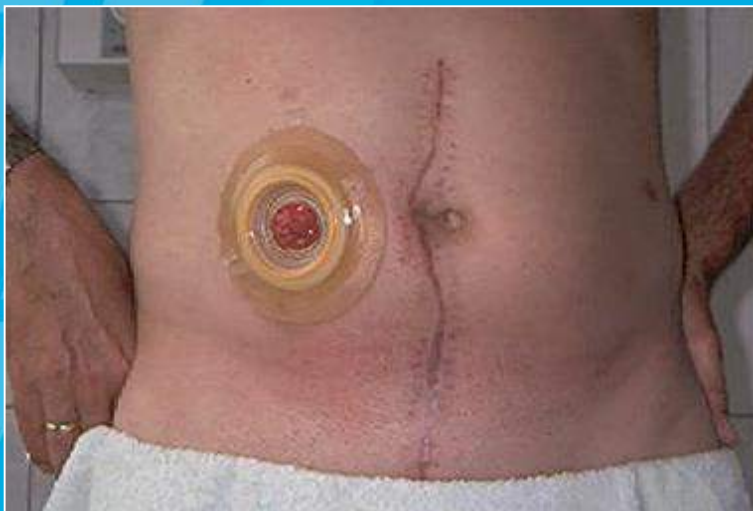

Ileocutaneostomie postoperatief

- Hospitalisatie +/- 10 tot 14 dagen
- Uretercatheters 7 tot 10 dagen
- Realimentatie bij hernemen transit
- Antibiotica gedurende 3 dagen

- Revalidatie, herstel zelfbeeld....maanden

Ileocutaneostomie postoperatief

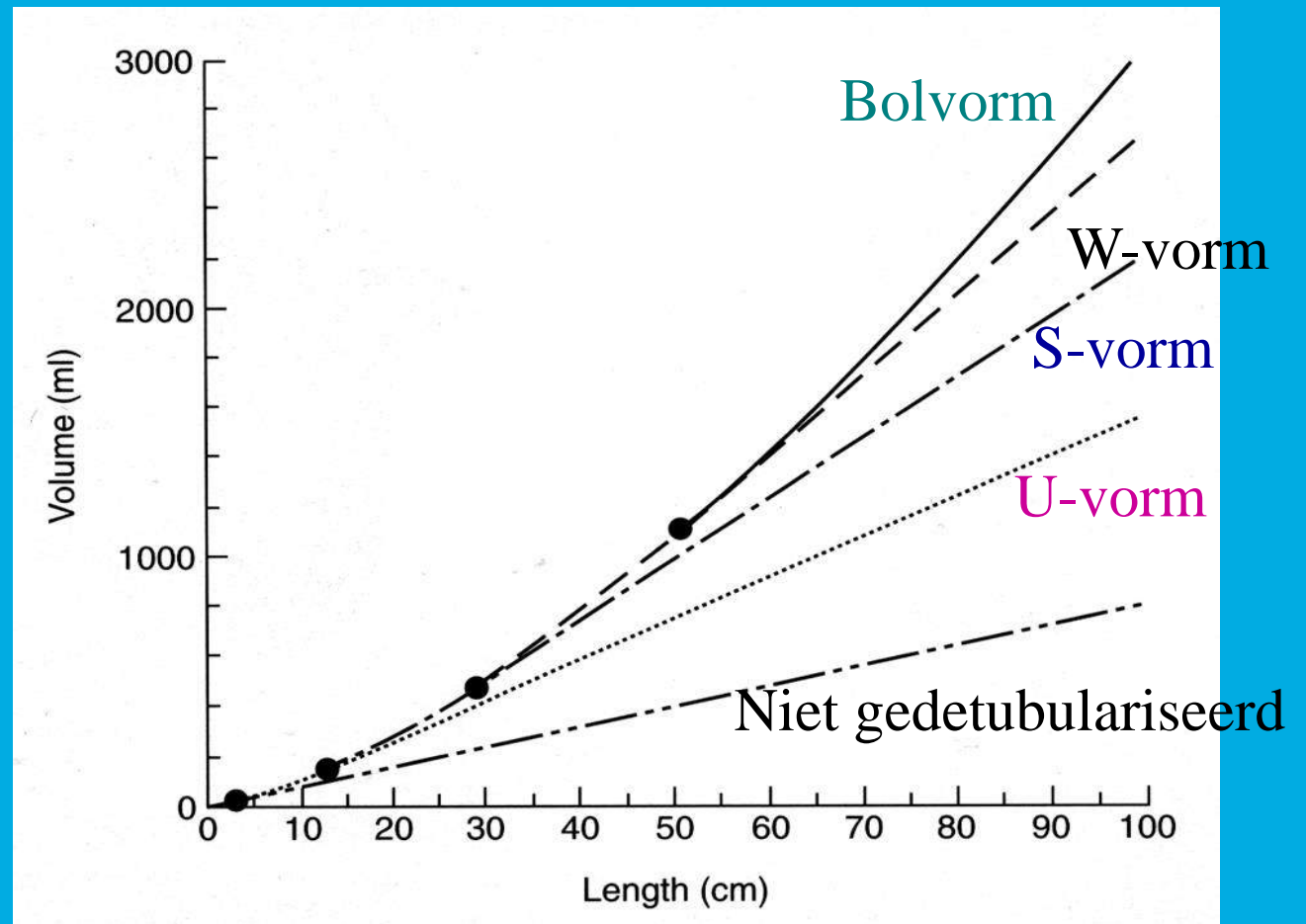

Orthotope vervangblaas

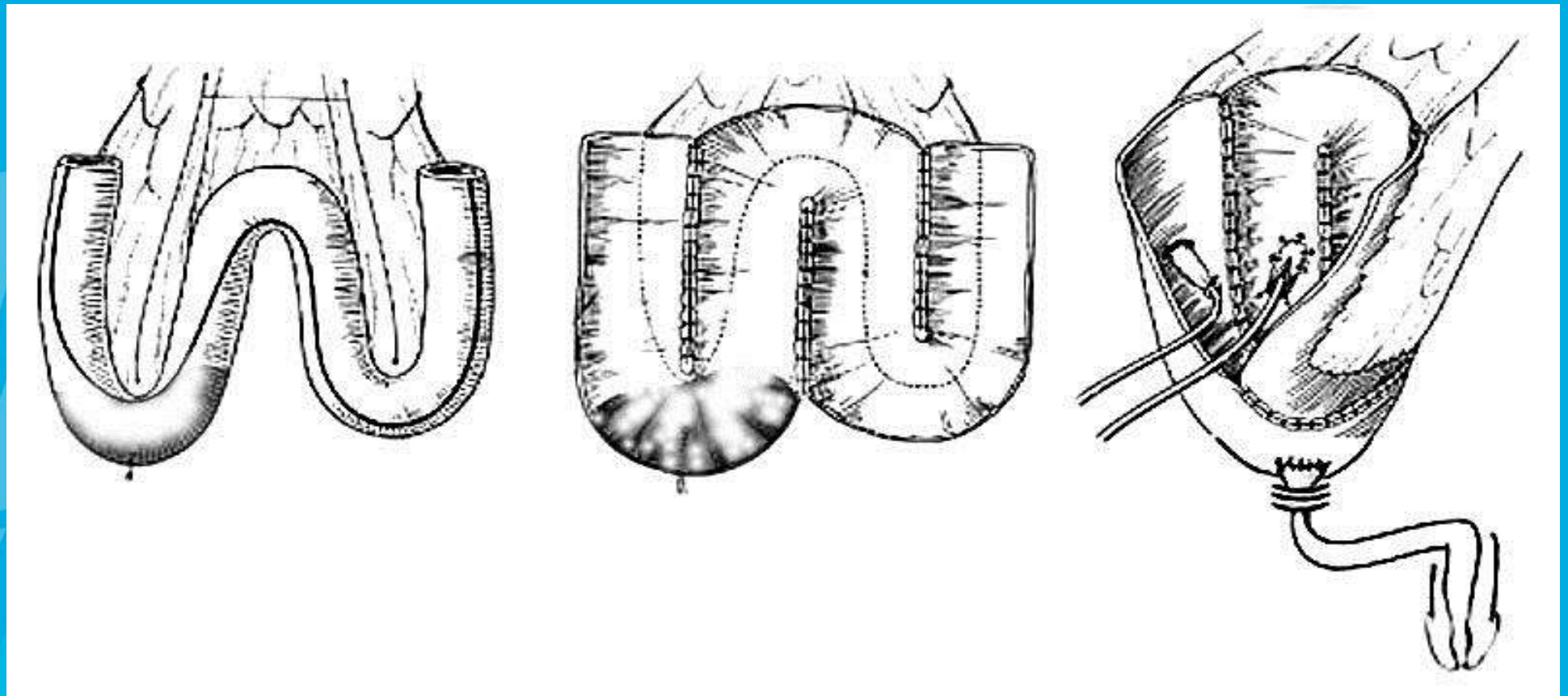
- Behoud lichaamsbeeld
- Beter levenskwaliteit
- “hyper”specialistisch
- Complex
- Metabool meer belastend
- Complicaties
- Geschikte patiënt

Belang van detubulariseren

- Lage druk tijdens blaasvulling en volume afhankelijk van gebruikte lengte en configuratie

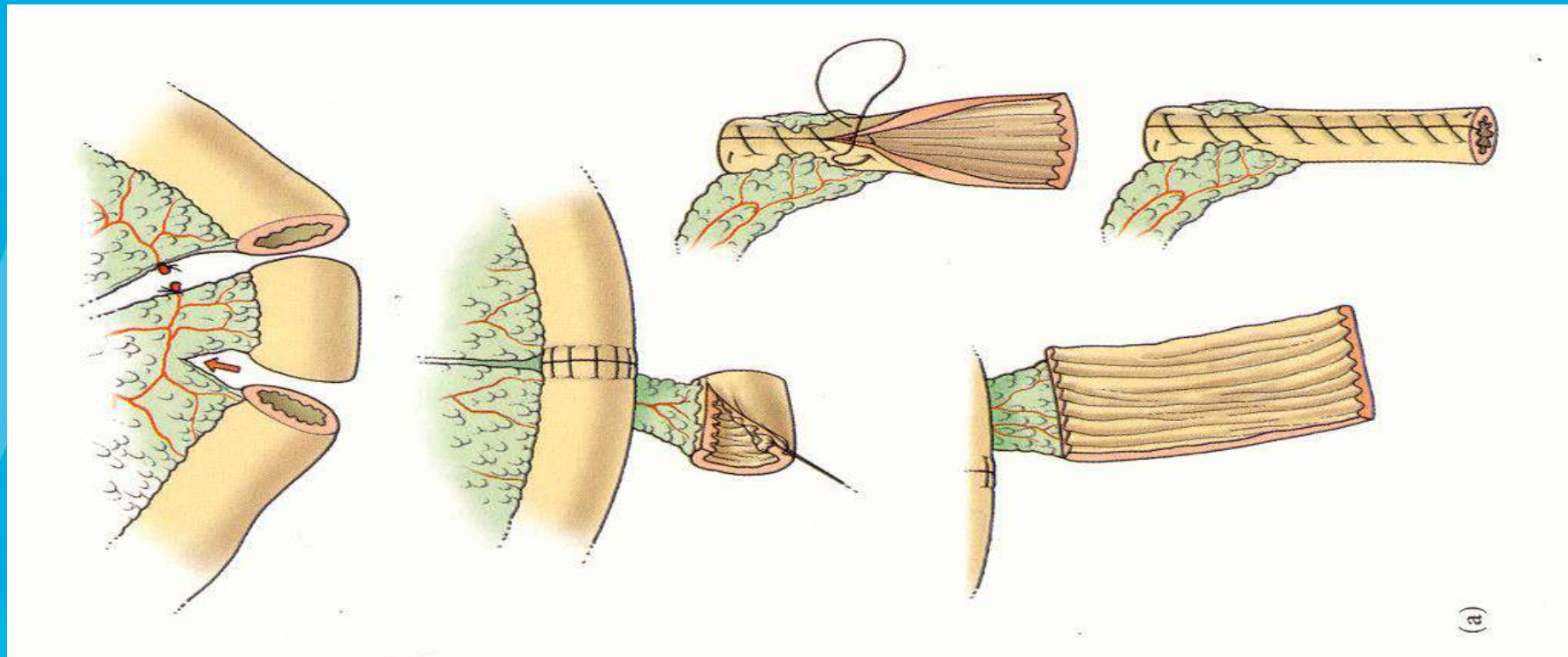

Ileal reservoir: W-pouch/Hautmann

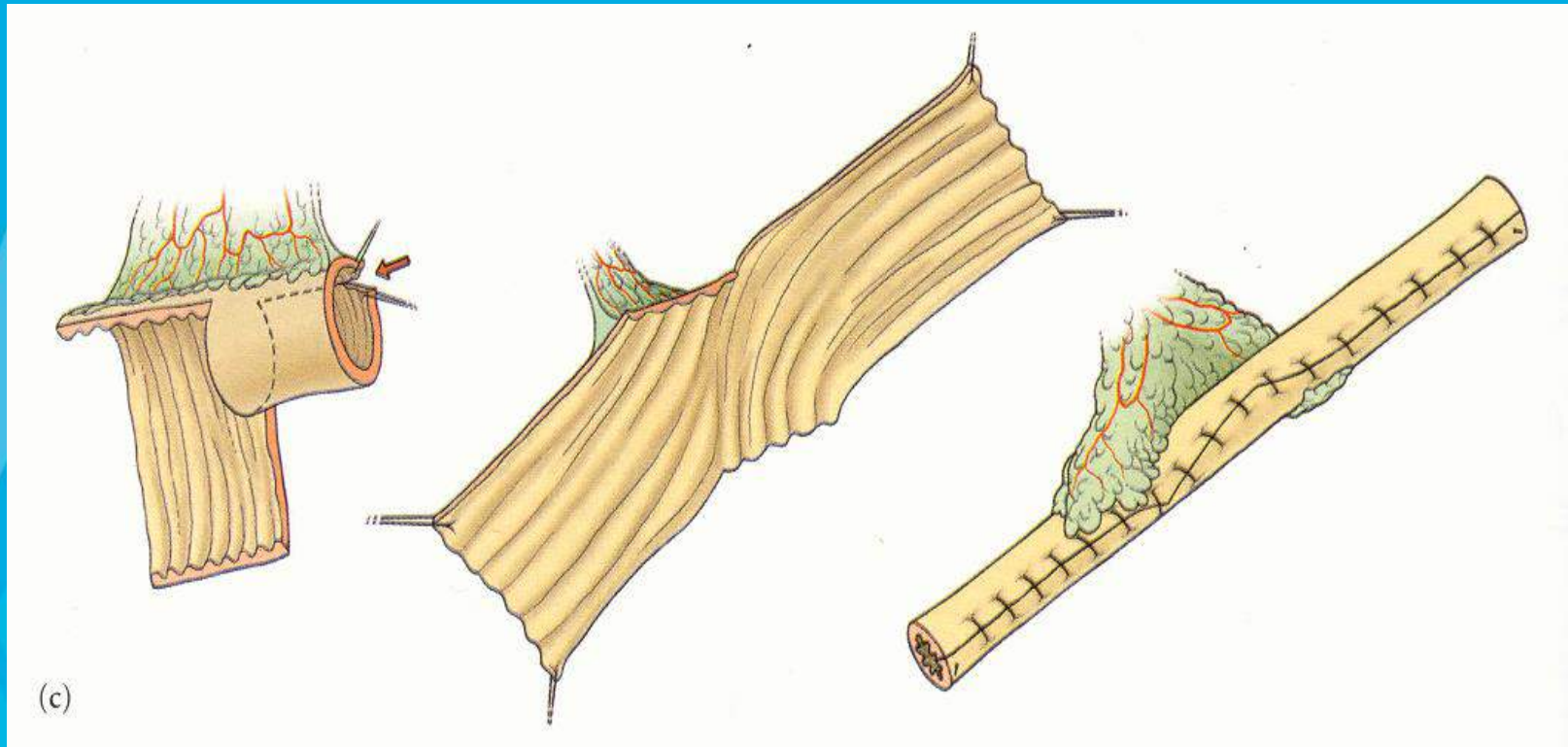

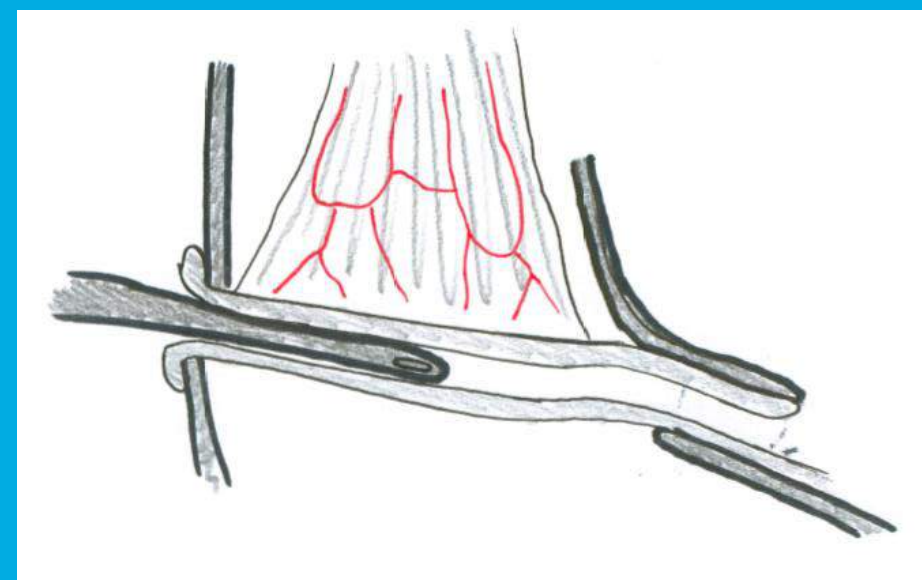
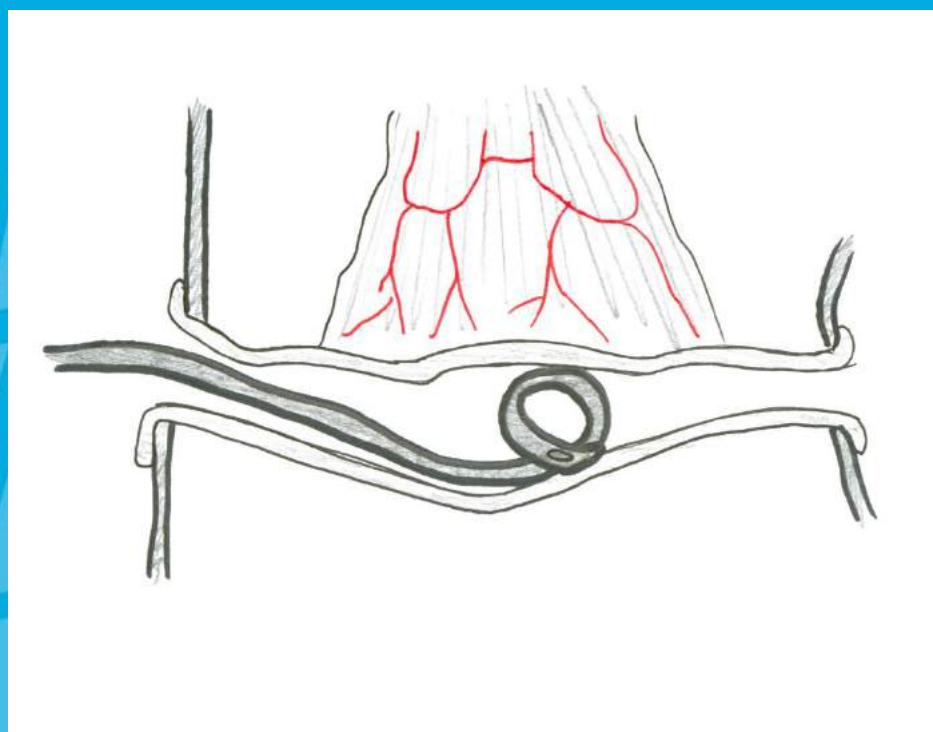

Technieken continente derivaties: Yang-Monti

Technieken continente derivaties: spiraal Monti of Casale

Katheterizeerbaar stoma

Types van urinaire derivaties

1. niet continente derivatie

opvangmateriaal

→ Bricker derivatie

2. continente derivaties

intermittente zelfsondag

→ Pouch + Mitrofanoff/Monti/Kock

3. orthotope vervangblaas

mictie via buikpers

→ Pouch op native urethra

Verandert een urinaire derivatie ons metabolisme?

METABOLE CONSEQUENTIES

Algemeen

- Wegname van een deel van de darm → verlies van absorptie, deficiënties
- Gebruik van een deel van de darm in urinaire tractus → re-absorptie
 - Minder probleem bij conduit, meer bij continente derivaties of vervangblaas

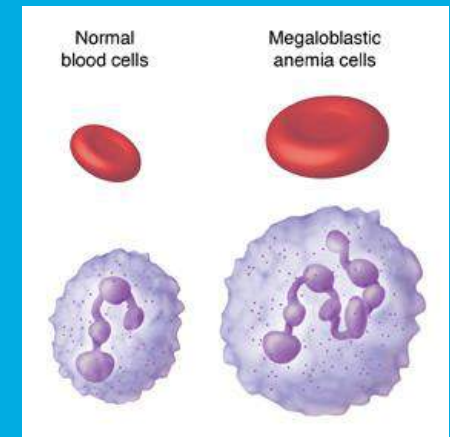
Malabsorptie

- Te weinig vit B12
 - Maag : excretie IF
 - Distale ileum (cave radiotherapie)

➔ Bloed armoede

- Galzouten en vet
 - Distale ileum
 - Resectie klep van Bauhin

➔ Diarree na vetrijk eten

Waterverlies

- H₂O verlies in ileale derivatie (osmotisch)

Hoog urine debiet
dehydratatie

Ileum + colon

- Medicatie metabolisme:
 - Intestinale absorptie
 - Ongewijzigde renale excretie
 - Toxische metabolieten met intestinale absorptie
 - Fenytoïne, chemotherapie, ...
 - dosage, verblijfsonde

Nierfunctie

- GFR 15-25% verminderd (11 jaar na Bricker/continente derivatie)
- 1/3 patiënten met Bricker vertoont 31% vermindering in GFR (na +/- 8 jaar)
- 20% patiënten na continente derivatie met nierfunctie vermindering: in 7/10 duidelijke oorzaak

Kristjansson et al. Scand Br J Urol 1995, 76(6);815
Samuel et al. J Urol 2006, 176;2518-22
Fontaine et al. BJU Int 2000, 86(3);195-8.

Botmetabolisme

↓ **botdensiteit** frekwent bij langdurige derivaties

↑ door acidose, hyperfosfatemie

- Vermoedelijk te voorkomen door bicarbonaat supplementen en vit C¹

- *In extreme gevallen: osteomalacie/rachitis (zeer zeldzaam)*

Urolithiasis na derivatie

- Structureel:
 - Nietjes/hechtingen
 - Mucus
 - Urine residu/ retentie
- Infektieus:
 - Urease producerende bacteriën (*P. mirabilis*)
- Metabool:
 - Acidose:
 - Hypercalciurie
 - hypocitraturie
 - Vet malabsorptie
 - Hyperoxalurie
 - Dehydratie
- Ideopatisch

